

Rapportering voor het jaar 2011
Referentiecentrum voor *Salmonella* en *Shigella*

Coördinator referentiecentrum

Namen: Dr. Bertrand Sophie en Dr. Mattheus Wesley	Instelling: WIV-ISP	Straat: Wytsmanstraat 14	Stad: 1050 Brussels
Tel: 02/642 50 82 ou 02/642 50 89	Fax: 02/642 52 40	Email: Salmonella@wiv-isp.be	

1. Korte samenvatting van de voornaamste bevindingen 2011

In 2011:

- In België inventariseerde het NRCSS in 2011, 353 *Shigella* stammen
- *Shigella sonnei* vertegenwoordigde 74,2 % van de gevallen
- 91,95% van de isolaten van *S. sonnei* waren resistent tegen co-trimoxazole (associatie van trimethoprim-sulfamethoxazole).

2. Overzicht van de activiteiten

Het Nationaal Referentiecentrum verzamelt epidemiologische gegevens over humane infecties ten gevolge van *Salmonella/Shigella* spp.

Deze gegevens zijn noodzakelijk voor het detecteren en opvolgen van epidemieën, het uitstippelen van preventieve acties en het evalueren van getroffen maatregelen.

In de praktijk identificeert en karakteriseert het referentiecentrum voor *Shigella* alle stammen geïsoleerd uit patiënt, die wij van diverse klinische laboratoria en ziekenhuislaboratoria ontvangen. De gegevens tonen ook de evolutie van de verschillende serovars op lange termijn.

Activiteiten:

- bepaling van het serotype
- bepaling van de gevoeligheid voor antibiotica
- diagnose en bepaling van de serogroep met behulp van PCR op lumbaal vocht en/of bloedstalen indien de bacteriële cultuur negatief is
- moleculaire typering (PFGE).

Daarenboven beheert en onderhoudt het referentiecentrum een collectie van *Shigella* stammen.

Sedert 1960 neemt het referentiecentrum voor *Salmonella* en *Shigella* deel aan het epidemiologische toezicht van Shigellosis. Door statistische analyse van de gegevens van de *Shigella* stammen geïsoleerd in België, kan het centrum:

- de verspreiding van de stammen in de tijd en ruimte documenteren
- de verdeling van de stammen in serotypes documenteren
- de frequentie van antibiotica resistente stammen documenteren
- de toename van een serotype en vooral van een epidemische stam vroeg detecteren
- epidemische haarden detecteren.

Het referentiecentrum voor *Salmonella* en *Shigella* neemt deel aan het Europese toezicht van *Shigella* infecties in Europa (Foodborn and Water Diseases (FWD) Surveillance Network).

Statuut accreditatie/certificatie: Accreditatie van de analyses identificatie, serotypering en antibioticumgevoeligheid volgens norm ISO 17025.

Accreditatie van de analyses identificatie, serotypering, antibioticumgevoeligheid en PFGE volgens norm ISO 15189 lopende.

3. Epidemiologische karakteristieken

Verdeling in serotypen

Shigella sonnei werd predominant teruggevonden in 74,2% van de gevallen en *Shigella flexneri* vertegenwoordigde 20,96% van de gevallen (tabel 1).

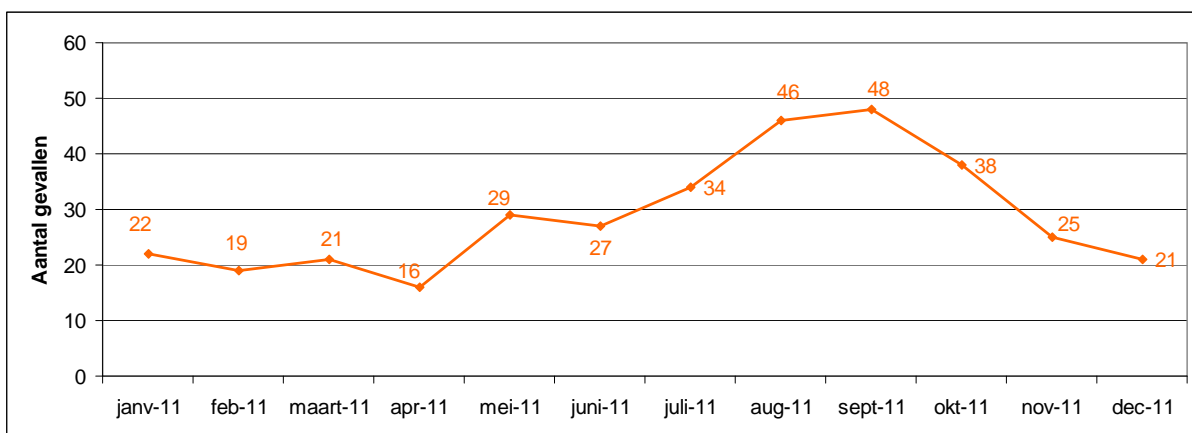
Tabel 1: *Shigella*: verdeling per serotype (N=353, 2011)

Serotype	N	%
<i>Shigella dysenteriae</i>	4	1,15
2	1	
3	2	
4	1	
<i>Shigella flexneri</i>	74	20,96
1b	12	
2a	23	
2b	1	
3a	10	
3b	2	
4	7	
4a	1	
6	12	
polyvalent	5	
y	1	
<i>Shigella boydii</i>	13	3,75
1	1	
16	1	
2	6	
4	3	
5	1	
<i>Shigella sonnei</i>	262	74,22
Totaal	353	100,00

Verdeling per maand

De seizoensverdeling van de shigellose gevallen wordt weergegeven in figuur 1. De piekperiode was september met 48 bevestigde gevallen (5 *S. flexneri*, 4 *S. boydii* et 39 *S. sonnei*).

Figuur 1: *Shigella*: verdeling per maand (aantal; 2011)

Verdeling per leeftijdsgroep en geslacht

Het grootste aantal shigellose gevallen, bevestigd na serotypering, komt voor bij volwassenen tussen 25 en 44 jaar (38,8%) (tabel 2).

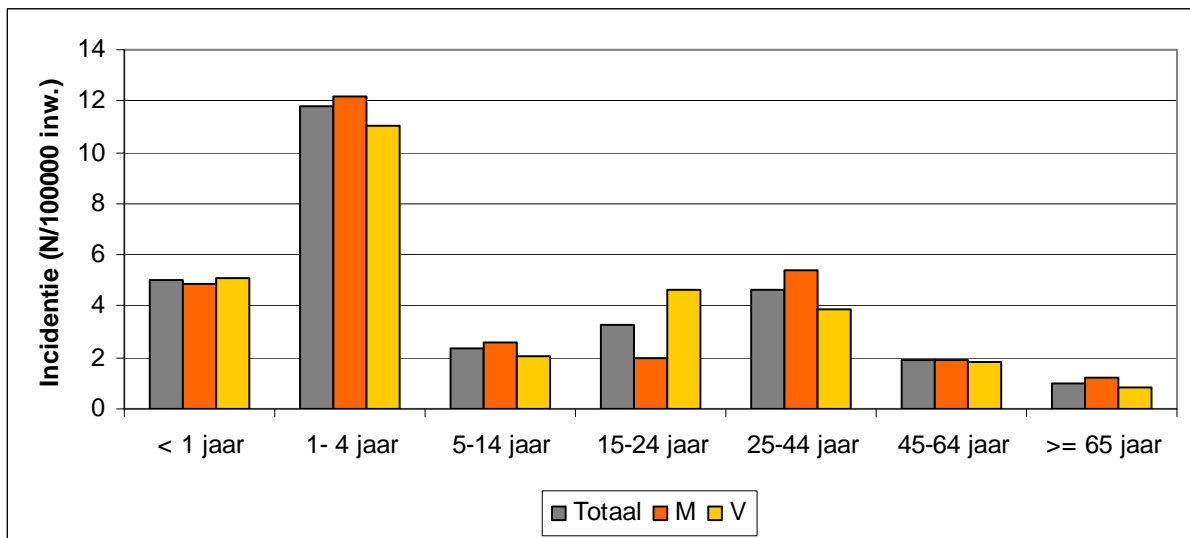
De incidentie is echter het hoogst in de leeftijdscategorie van 1 tot 4 jaar (figuur 2).

Tabel 2: Shigella: verdeling van de gevallen per leeftijdscategorie en per sex (N=353, 2011)

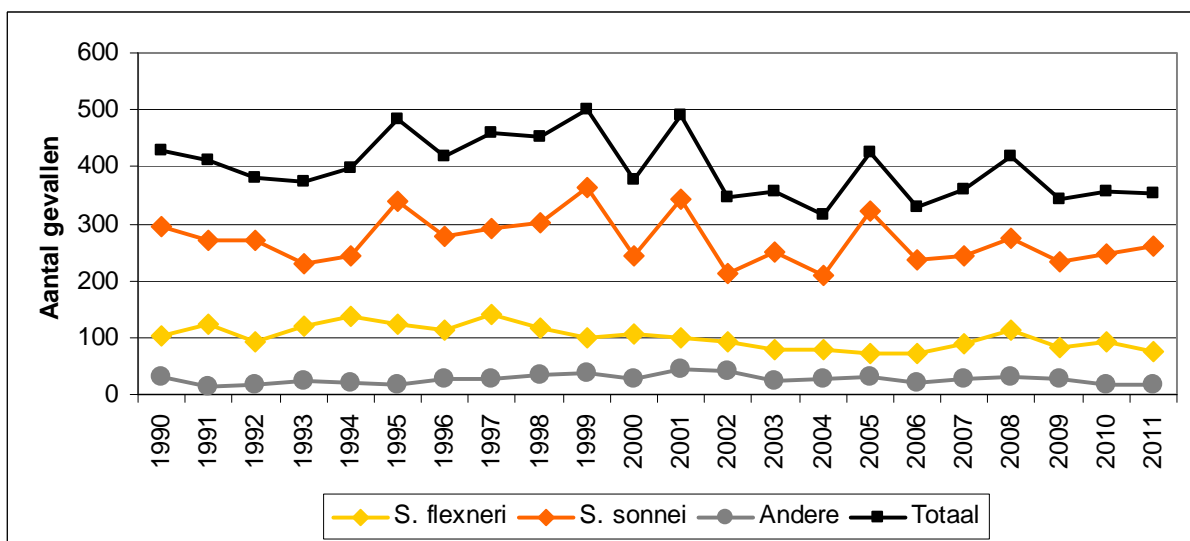
Leeftijd	Totaal	M	V	ND	SR
< 1 jaar	6	3	3	0	1,00
1 tot 4 jaar	55	29	25	1	1,16
5 tot 14 jaar	29	16	12	1	1,33
15 tot 24 jaar	42	13	29	0	0,45
25 tot 44 jaar	137	80	57	0	1,40
45 tot 64 jaar	51	26	25	0	1,04
≥ 65 jaar	18	9	9	0	1,00
Onbekend	15	4	4	7	1,00
Totaal	353	180	164	9	

M: Mannen, V: Vrouwen, ND: niet gedefinieerd, SR: sex ratio [M/V]

Figuur 2: Shigella: verdeling per leeftijdsgroep en geslacht (aantal; 2011)

Figuur 3: Shigella: evolutie (1991 – 2011)

Het volledige jaarverslag van 2011 zal vanaf eind september 2012 beschikbaar zijn op de website www.wiv-isp.be/bacterio.